

Silkeborg Kommune

POLITIK BIBLIOTEK POLITIK

Silkeborg Kommune

Bibliotekspolitik

for Silkeborg Kommune

Forord

Bibliotekspolitikken er blevet til på baggrund af en lang række gruppesamtaler med alle biblioteksansatte samt fokussamtaler med 18 interessentgrupper i kommunen.

Interessentgrupper omfattede

- Flygtninge og indvandrere
- Ældre
- Unge
- Frivillige
- Uddannelsessøgende
- Erhvervsliv
- Kulturinstitutioner
- Kommunens konsulenter
- Direktion
- Politikere

Målet har været at udforme en bibliotekspolitik, der i lige høj grad tager udgangspunkt i brugernes behov, i Silkeborg Kommunes vedtagne værdier og strategier samt i den nationale strategi for en dansk biblioteksudvikling.

Inddragelsen af de mange interessenter og deres synspunkter og ønsker til fremtidens bibliotek i Silkeborg Kommune har været af afgørende betydning for den retning og de prioriteringer, der udtrykkes i bibliotekspolitikken.

Således har der i processen vist sig en række forskydninger imellem henholdsvis personalets og interessenternes opfattelse af bibliotekets fremtidige rolle og virkemidler.

Dette gælder bl.a. personalets stærke fokus på de unge, hvor interessenternes svar er: *“Fokuser på de unge som uddannelsessøgende og intet andet”*.

Interessenternes svar på personalets ønske om professionel markedsføring er: *“Gå i direkte dialog med brugerne i deres organisationer og grupper. Aftal samarbejde og udvikling af målrettede tilbud”*. Interessenterne mener i højere grad end personalet forestiller sig, at frivillige vil kunne inddrages i bibliotekets arbejde.

Bibliotekspolitikken må derfor ses som et dynamisk dokument, der angiver en retning og markerer, hvad borgerne kan forvente, men stadig med plads til fortolkninger og de ændringer, som personalets fortsatte dialog med borgerne vil medføre. Politikken er ledsaget af uddybende forklaringer og den følges op af årlige handleplaner. Mulige handlinger er i flere tilfælde skitseret. De tjener alene som uddybning og illustration af målene.

Indledning

Nye samfundsmæssige udfordringer

Erfaring og vidensindlæring foregår i det moderne samfund i stigende grad uden for skoler, museer og biblioteker – mediekulturen har taget over, og udviklingen af kvalifikationer og kompetencer foregår parallelt uden for de traditionelle dannelsesinstitutioner. Dette giver bibliotekerne nogle meget store udfordringer og stiller krav om fornyelse.

Udviklingen har gjort viden global. Set i et større perspektiv har den industrialiserede verden mistet sit patent på viden og uddannelse. Der sættes på viden og uddannelse over hele verden i en målestok, hvor det kan blive svært at følge med.

Vores stærkeste aktiv er vores evne til innovation. Den bygger på lange traditioner for demokrati og frihed, som kun lader sig kopiere ved en langvarig proces. Det, vi skal overleve på, er vores evne til hele tiden at forny os i takt med udviklingen - og helst lidt før den finder sted.

Mere end nogensinde er der brug for biblioteket, der gennem coaching, samarbejde og dialog kan optimere betingelserne for, at borgerne kan forvandle oplevelser og information til brugbar viden og innovation.

Bibliotekets værdier

Silkeborg Kommunes overordnede værdier: kvalitet, dynamik, dialog og sammenhæng har i mange år været en udtalt del af biblioteksvæsenets arbejdsgrundlag men indgår nu som det naturlige værdigrundlag for hele bibliotekets virksomhed.

Især værdierne dialog og sammenhæng får med nærværende politik og vision en mere fremtrædende plads i fremtidige handleplaner.

Bibliotekets mission

Bibliotekets mission er at skabe let adgang til og optimale betingelser for tilegnelse af kulturelle oplevelser, viden og informationer af høj kvalitet. Som offentlig virksomhed er det bibliotekets mission at understøtte alle borgeres velfærd i Silkeborg Kommune.

Den overordnede mission for folkebibliotekerne er fastlagt i Lov om Biblioteksvirksomhed af 17. maj 2000.

Lov om Biblioteksvirksomhed af 17. maj 2000

Folkebibliotekernes formål er at fremme oplysning uddannelse og kulturelle aktiviteter ved at stille bøger, tidsskrifter, lydbøger og andre egnede materialer til rådighed så som musikbærende materialer og elektroniske informationsressourcer, herunder Internet og multimedier. Folkebibliotekerne skal bestræbe sig på at stille videogrammer til rådighed. Folkebibliotekerne formidler kommunal og statslig information og information om samfundsforhold i øvrigt.

Bibliotekets vision

Biblioteket skal være et åbent og frit tilgængeligt rum, der aktivt fremprovokerer fri vidensdeling, oplevelse og demokratisk dialog.

Biblioteket skal være forpost i udviklingen. Det fremmer livskvalitet, viden og innovation.

Biblioteket skal eksistere både som et fysisk rum og som et virtuelt rum.

Bibliotekets virkemidler skal være medier, oplevelser og et kompetent og opsøgende personale. Biblioteket skal være en arena for kultur og kundskab.

Biblioteket skal være et knudepunkt i netværkssamfundet og i det lokale samfunds liv og visioner.

Bibliotekets opgave skal være at være vedkommende og gennemgående i den enkelte borgers private og professionelle liv.

Biblioteket skal ud af huset med sine tilbud og samtidig invitere brugerne indenfor som aktive deltagere.

Biblioteket skal støtter op om integrationen af nydanskere.

Forslag til politik for bibliotekerne i Silkeborg Kommune

Biblioteket skal orientere sig mod brugerne i sammensætning og udvikling af bibliotekstilbuddet

Bibliotekets autoritet og faglighed udfordres af den moderne bruger, som opfatter sig selv som autoriteten og selv kan definere sine behov for kultur og læring. Derfor kan biblioteket og personalet ikke længere i formidlings- eller læreprocessen tage udgangspunkt i materialerne og faste værdier om f.eks. godt og skidt. Udgangspunktet er i stedet en langt mere kompleks situation, defineret af brugeren og dennes aktuelle livssituation, præget af et mangeartet udbud af medier og udbydere af kultur og viden. Brugeren klarer sig selv i langt højere grad end tidligere, bl.a. takket være de digitale søgemuligheder.

Denne rolleændring har også som konsekvens, at formidlingsarbejdet i højere grad skal rettes mod grupper og netværk, hvor enkeltindividet indgår, og at dette lige så godt kan foregå ude på brugernes arena som i det fysiske bibliotek, og ikke mindst skal det foregå i en tæt dialog med de aktuelle brugere.

Handling:

- Der skemalægges en række kontaktopgaver i forhold til de enkelte brugergrupper

Biblioteket skal tilrettelægge bibliotekstilbud, der tager højde for borgernes livssituation og livsstil

Bibliotekerne har tradition for at formidle med udgangspunkt i deres samlinger. Der er behov for at udvikle mere differentierede og målrettede tilbud og at synliggøre disse. Det er ikke nok at se de faktiske og de potentielle brugere som nogle få grupper, der kan opdeles på samme måde som materialebestanden. Der skal være forskellige tilbud, der retter sig direkte mod borgernes særlige livssituationer og især mod de situationer, hvor livsrollerne skifter.

Eksempler på nye livssituationer

småbørnsfamilie
skolestart
ungdomsuddannelse
ud på arbejdsmarkedet
jobskifte
60+
pensionering
indvandring
nye danskere
på arbejde fra nyt EU-land

Brugerne befinder sig ikke alene i forskellige livssituationer, de har vidt forskellige holdninger til livet, der medfører forskellige præferencer og begrænsninger. Bibliotekets bærende idé skal derfor have mange ansigter. Både i indretning, spilleregler, mediekombinationer og formidlingsformer skal biblioteket kunne rumme og servicere forskellige stilarter for at give alle borgere lige muligheder for at nyde godt af biblioteket.

Handling:

- Indrette pakker til publikum med fysiske og virtuelle ressourcer, der henvender sig til forskellige livssituationer
- Indretning af bibliotekets hjemmeside
- Anvende nye digitale kommunikationsformer
- Indretning af bibliotekernes fysiske rum, så de modsvarer forskellige behov
- Opbygning af relationer, der giver indsigt i de faktiske behov og fremmer mødet med borgerne og biblioteket

Biblioteket skal være lokalsamfundets ressourcebank og kraftcenter for kulturelle oplevelser, læring, kreativitet og innovative kompetencer

Bibliotekets ide som en kulturbærende institution, der formidler såvel kulturarven som nye og fremtidige kulturformer, skal fastholdes. Rollen som center for aktuel viden bliver mere og mere central, fordi uddannelsessystemerne kræver, at man selv søger sine informationer, og resten af livet er ansvarlig for at opdatere sin viden.

Interessen og behovet for information, viden og kultur er større end nogensinde, men de tidligere enerådende fastformsmedier udfordres voldsomt af de nye digitale og virtuelle teknologier. Musik og film hentes i stigende omfang fra nettet og e-bogen forudses at få godt fat i fagbogsområdet.

Men bogen er stadig efterspurgt. Folk læser romaner som aldrig før, og biblioteket har fortsat en stor opgave i at inspirere og formidle de gode romaner.

Karakteristisk er imidlertid, at brugerne ikke kærer sig om materialets form, men om indholdet. Mediernes mangfoldighed og svingende kvalitet understreger bibliotekets rolle som vejlednings- og læringssted. Dette er velkendt, men det er nyt at borgerne selv ønsker aktivt at blive inddraget i produktion og formidling af viden såvel digitalt som i det fysiske bibliotek.

Silkeborg Bibliotek skal fortsat være forrest i udviklingen af nye digitale redskaber og services, ex. blogs, wikis, podcasts, så vi på en enkel måde kan kommunikere med brugerne og synliggøre de kolossale mængder af viden, som ligger gemt bag

skærmen. Mobiltelefonen inddrages i formidlingen, idet den spås at blive afløseren for pc'en på sigt. Bibliotekets mulighed på det teknologiske formidlingsområde ligger i at være forrest i udviklingen, og tilbyde udstyr og programmer, der endnu ikke er udbredte. Samtidig er opgaven også løbende at udskille forældede teknologier.

Bibliotekets kerneydelse skal ikke længere defineres snævert. Det er kombinationer af materialer, lokaler, formidling, vejledning, undervisning, instruktion - og borgernes egen kommunikation. Biblioteket skal kombinere alle kerneydelser, så det kan vække nysgerrighed og forundring. Brugerne skal inviteres til at være aktive deltagere i rummet, f.eks. med rådgivningsfunktioner, debatforaer, udstillinger og

demonstrationer.

Af det fysiske rum forventer den moderne borger imødekommenhed, overskuelighed og inspiration.

Udstillinger skal ramme ind i samtiden og være provokerende og nærværende. Både elektroniske og fysiske kunststillinger understøtter brugen af stedet.

Den traditionelle opdeling i kontorer og publikumslokaler skal opblødes for at sikre, at personalet er mere synligt og tilgængeligt for brugerne.

Personalets kompetencer skal sættes i centrum i stedet for materialerne. Brugernes ønsker om personlig og individuel service kræver at personalerollerne ændres til værter, facilitatorer, konsulenter og instruktører.

Det skal prioriteres højt, at personalet kommer ud af biblioteket med deres faglighed og fungerer som innovative ambassadører i forhold til lokalsamfundet, foreningerne og institutionerne.

Handling:

- Personalet uddannes til at varetage de nye funktioner
- Brugen af ny kommunikationsteknologi styrkes
- Ved planlægning af en kommende biblioteksudvidelse på Bindslevs Plads planlægges rum til læring, til gruppeaktiviteter. Der skal være caféer og uformelle oaser, hvor folk kan mødes.
- Der skal være øer, hvor biblioteket kan præsentere relevante områder og problemstillinger.

Der skal lægges vægt på besøgende frem for på udlån.

Biblioteksbrugerne skal have mulighed for indflydelse og for selv at bidrage

Ekspertskabt indhold vil betyde mindre og brugerskabt indhold betyde mere. Biblioteket må aktivt invitere ind og give plads til indhold og handling, der er sat i scene af borgerne.

Det vil i dag være en indlysende mulighed at inddrage brugernes egen viden i såvel det virtuelle som det fysiske bibliotek. De kan deltage i planlægning og gennemførelse af udstillinger og arrangementer. De kan kommentere og anmelde materialer. Der kan etableres virtuelle chatrooms vedrørende specifikke emner med pendant i det fysiske bibliotek.

Borgernes rolle er ikke mindst at medvirke til at skabe et socialt miljø på biblioteket. Brugere skal være pulstagere, øjenåbnere og kreative partnere i udvikling af nye funktionaliteter i bibliotekerne. Dette indbefatter, at de inddrages i definering af bibliotekets arbejde gennem tilbagevendende brugerundersøgelser, dialogmøder og direkte og kontinuerlig kontakt til målgrupper via bibliotekets netværk

Handling:

- Lokalthistorisk wikipedia, hvor brugernes viden om lokalområdet formidles på nettet af brugerne selv
- Skriften på væggen, hvor borgerne kan give deres mening til kende om aktuelle emner og lægge grundlaget for udvikling af et moderne, demokratisk torv
- Brugere inddrages eventuelt i udvikling og skabelse af indhold gennem tilknytning til konkrete projekter

Biblioteket skal engagere sig i og bidrage til at skabe liv og aktivitet i det nære samfund

Bibliotekets tilstedeværelse i lokalsamfundet begrænser sig ikke kun til en række fysiske enheder som bogbusser eller lokalbiblioteker. Biblioteket skal være til stede som idé og som lokal partner og bidragyder til nye funktioner i lokalmiljøet i samspillet med frivillige, foreninger, daginstitutioner, skoler og lokalråd.

Borgerne skal have indflydelse på og deltagelse i udformningen af stedspecifikke biblioteksopgaver.

Biblioteket er en naturlig samarbejdspartner for nærdemokrati-projektet.

Planerne for Bindslevs Plads er et eksempel på et nyt hovedbibliotek, der indgår i partnerskaber for at skabe synergi og liv i byen. Der skal indgås et formelt og reelt samarbejde med Kreativ Skole om nye brugertilbud, fælles lokaleudnyttelse og gensidig udnyttelse af de to institutioners kompetencer.

Fremover skal bibliotekets tilstedeværelse i lokalområderne kontinuerligt vurderes. Det skal ske ud fra indhøstede erfaringer og befolkningsprognoser, hvor også behovet for yderlig byfilialer tages op.

Det er et mål for fremtidig biblioteksudbygning, at biblioteket ikke må være alene. Det skal, hvor muligheden opstår, sammenbygges med andre af lokalområdets institutioner, hvilket Mosaikken i Kjellerup tjener som model for.

Det er muligt at anvende bogbussen til betjening af institutioner - eller på andre nye måder - skabe liv i lokalmiljøet.

På sigt skal borgerservice samtænkes med bibliotekerne.

Gjern og Them Bibliotekers roller som lokalbiblioteker skal slås fast i lokalbefolkningen. De skal udvikles til lokale kultur- og informationscentre, der samarbejder tæt med lokalområdernes institutioner og foreningsliv. De skal have udvidet deres arrangementsvirksomhed, udvidet adgang til netbaserede materialer, biblioteksintroduktion af skoleelever og lejlighedsvis brugerundervisning.

Forsøget med Den selvbetjente Filial i Gjern skal udvides til at omfatte Them Bibliotek, således at borgerne får adgang til lokaler og samlinger hver dag kl. 10-22.

I Them vil opfyldelse af visionen kræve flytning til nye og større lokaler, meget gerne fysisk placeret sammen med andre borgerrettede institutioner som folkeskole, kulturhus, medborgerhus, hal eller borgerservice.

Alderslyst Bibliotek supplerer hovedbiblioteket i betjening af Silkeborg by. Visionen er at udvide med en sal så biblioteket også kan udvikle sig til bydelens kulturcenter.

Kjellerup Bibliotek har alle relevante bibliotekstilbud i næsten samme omfang som Hovedbiblioteket. Dets status som integreret folke- og skolebibliotek skal fastholdes og videreudvikles i tæt samspil med Kjellerup Skole. Biblioteket opfylder allerede kulturcentervisionen, idet der er tæt samarbejde med lokale kulturinstitutioner.

De to bogbusser skal fortsat betjene landsbyer og forstæder. Holdetiden vil blive ændret i takt med udviklingen i befolkningens ønsker og vaner. Bogbusbetjeningen kan evt. udvides til også at omfatte institutioner.

Silkeborg Kommune har som mål at opbygge landets bedste nærdemokrati. Biblioteket kan i samarbejde med Nærdemokratiudvalget indgå i et nærdemokratiprojekt hvor nye digitale dialogformer udvikles til brug i dialogen mellem borgere, politikere og forvaltning.

Handling:

- Udbygge bibliotek og borgerservice
- Tættere samarbejde med lokale foreninger, institutioner m.v.
- Etablere et tættere skole- og folkebibliotekssamarbejde
- Sammenbygge bibliotek og andre brugerrettede institutioner i lokalområdet, hvor det er muligt
- Etablere samarbejde med Nærdemokratiudvalget for at skabe en platform for dialog mellem borgerne og politikerne

Biblioteket må ikke være alene

Biblioteket skal bidrage til at udvikle børns personlige udvikling og dannelse

Børn har om nogen taget de nye medier til sig, hvilket både ethvert børneværelse og et kig ud i cyberspace vidner om. De bruger biblioteket betydeligt mindre end tidligere, så der er brug for en vidtrækkende indsats, hvis de skal opleve børnebiblioteket som vedkommende i deres hverdagsliv og således få grundlagt en biblioteksinteresse for resten af livet.

Fremtidens børnebibliotek skal udvikles med respekt for børns eksperimenterende og legende tilgang til læring og viden, og i biblioteksrummet skal der lægges vægt på at udfolde de interaktive teknologiske muligheder, som fremmer kreativitet og læring.

I planerne for Bindslev Plads projektet skal der nytænkes et sådant multimiljø for børn, som de selv skal inddrages i udviklingen af.

Biblioteket skal yde en særlig indsats i forhold til udviklingen af læsefærdigheder og informationskompetencer. Dette skal ske i et opsøgende og målrettet samarbejde med alle relevante partnere.

FOR SILKEBORG KOMMUNE

I det hele taget skal biblioteket, i bestræbelsen på at udvikle nye og opdaterede tilbud til børn, i langt højere grad tilbyde sig og bidrage til udviklingen af fælles politikker og værdier på børneområdet i Silkeborg Kommune med henblik på at skabe en mere sammenhængende indsats, og hvor alle tilgængelige kompetencer udnyttes. Dette sker bedst ved udviklings- og kompetenceudvikling på tværs og med deltagelse af alle der beskæftiger sig med børn.

Handling:

- Udbygge samarbejde mellem folke- og skolebiblioteker – Kjellerup Bibliotek er en relevant ressource i udvikling af nye modeller
- Samarbejde om læselyst og læsefærdighed som indsatsområde
- Udvikling af særlige informationskompetencer i forhold til børn
- Definere rollen som kulturel dannelsesinstitution der også medtager de nye medier

Biblioteket skal bidrage målrettet til integration

De forskellige grupper af flygtninge og indvandrere, herunder det stigende antal østarbejdere og studerende fra de nye EU-lande, har vidt forskellig baggrund og behov. Biblioteket har en særlig appel til disse målgrupper. De bruger biblioteket flittigt som et sted, hvor de kan kombinere deres egen kultur med mødet med dansk kultur.

Biblioteket skal samarbejde med Sprogskolen, kommunale konsulenter, grupper af indvandrere og frivillige for at afdække de forskellige behov, så der kan tilrettelægges en biblioteksservice, der er målrettet. Bibliotekets mål er at forsyne de nye danskere med de materialer, de har behov for, fungere som et kultur- og læringscenter, arrangere lektiehjælpsordning og være en partner i sprogindlæring og i forståelsen af det danske demokrati.

Handling:

Opbygge biblioteksaktiviteter med en tydeligere indvandrerprofil:

- Lektiecafé for indvandrerbørn
- Studiemiljø i samarbejde med Sprogskolen
- Arrangementer rettet direkte mod småbørnsfamilier med indvandrerbaggrund
- Materialer på modersmål
- Pakker til danskundervisning på forskellige niveauer og med udgangspunkt i forskellige modersmål
- Involvere indvandrere i planlægning og gennemførelse af aktiviteter
- Ansætte personale med indvandrerbaggrund

Biblioteket skal understøtte den lokale sammenhængskraft gennem samarbejde med foreninger og grupper af frivillige

Biblioteket har traditionelt henvendt sig til offentlige institutioner, men hele frivillighedsområdet rummer nye potentialer for samarbejde. En stigende del af de voksne danskere bruger deres tid på frivilligt arbejde.

Biblioteket skal etablere kontakter, der bygger på gensidighed og ligeværdighed.

Frivillige kan hjælpe med at udvikle ydelser rettet mod definerede grupper af borgere.

De kan fylde kulturelt indhold i biblioteksrummet ved at medvirke ved udstillinger og foredrag og andre aktiviteter. De kan fungere som kontakttled og biblioteksambassadører, og omvendt kan biblioteket tilbyde rum, faciliteter og redskaber til kvalificering og synliggørelse af frivilligarbejdet.

Handling:

- Formaliseret samarbejde med udgangspunkt i bibliotekets muligheder og de frivilliges behov
- Bruge frivillige til scenen på det nye Bindslevs Plads. Funktionen vil blive styrket, hvis De Frivilliges Hus flytter til Bindslevs Plads

Biblioteket kan fungere som en partner i Silkeborg Kommunens overordnede og sektorspecifikke udviklingsstrategier

Silkeborg Bibliotek har gennem 10 år haft status som udviklingsbibliotek på både nationalt og lokalt plan. Der er opbygget en stor kompetence indenfor IT, formidling, projekthåndtering og modeludvikling, som kan bruges såvel strategisk som konkret indenfor mange andre områder, såvel kommunale som foreninger og græsrodsnetværk.

Bibliotekets styrke er den tværgående dimension og Biblioteket har naturlige tilgange til strategier og udvikling på følgende områder: kultur, uddannelse, udvikling af bymiljø, nærdemokrati, kommunal kommunikation, skoler, børn & unge, indvandrere, handicappede og socialområdet.

Biblioteket har mange berøringsflader med befolkningen og særlige satsning på målgrupper som børn, handicappede, indvandrere, uddannelsessøgende, 60+ og frivillige.

I Silkeborg Kommunes oplæg til udviklingsstrategi er beskrevet en række temaer og megasatsninger, hvor bibliotekets veletablerede udviklingsafdeling kan tilbyde sig som aktør og medspiller indenfor definerede områder.

Handling:

- Indgå i dialog om udviklingssamarbejde med Silkeborg Kommunes forskellige sektorer
- Påtage sig udviklingsopgaver inden for kulturområdet

Erfaring med udviklingsprojekter
RFID-teknologi,
Selvbetjening
Samarbejdet mellem folke- og
skolebiblioteker
Brugeroplæring og IT-kompetencer
Nye dialogformer i nærdemokrati og
forvaltning
Digital lydavis
CMS-systemer
Usabilitytests
Udvikling af nationale netjenester

Biblioteket kan indgå i planlægning og gennemførelse af megasatsninger

Biblioteket kan indgå som partner i planlægning og gennemførelse af store nyskabende projekter, festivaler og konferencer.

Projektet på Bindslevs Plads, hvor Hovedbiblioteket sammenbygges med Den Kreative skole og Medborgerhuset vil skabe et avanceret og anderledes kulturcenter med vidtrækkende betydning for hele kommunens udvikling hen imod et attraktivt kultur- og innovationsmiljø.

Bindslevs Pladsprojektet kan med sine kreative rum inddrage borgere og faggrupper i innovationsprocesserne. Projektet kan blive den fysiske basis for at biblioteket aktivt understøtter kreativiteten i kommunen både i form af institutionsudvikling og udvikling af ideer på græsrodsniveau.

Biblioteket kan indgå i Silkeborg Kommunes satsning på oplevelsesøkonomi. Her kan biblioteket bidrage med viden om information og teknologi.

I samarbejde mellem kommunale sektorer og bibliotekets udviklingsafdeling kan der etableres en projektvugge hvor emnerne kan være tværgående projekter indenfor kultur og turisme, netværksdannelse, understøttelse af kultur og turisme gennem anvendelse af informationsteknologi samt andre tværgående indsatsområder.

Handling:

- Biblioteket gennemfører sammen med Kreativ Skole og Medborgerhuset et udviklingsprojekt hvor de administrative, praktiske og visionære indhold i det nye kulturcenter skitseres
- Biblioteket etablerer en projektvugge i samarbejde med relevante kommunale sektorer. Projektvuggen understøtter tværgående indsatsområder som f.eks. oplevelsesøkonomien

Biblioteket skal via tværsektorielt samarbejde medvirke til at borgernes aktuelle behov kan tilgodeses

Biblioteket skal identificere berøringsflader og tage initiativ til eller deltage i tværsektorielle udviklings samarbejder. Det kan være både afdækning af udfordringer, definition af indsatsområder, tilrettelæggelse af arbejdet, gennemførelse, synliggørelse, offentlig debat og projektevaluering.

Handling:

Eksempler på strategiområder kan være:

- Lokal læsestrategi
- Lokal kommunikationsstrategi
- Lokal strategi for mediedannelse og informationskompetencer
- Lokal strategi for formidling af forskningsbaseret viden
- Styrkelse af frivilligområdet

Eksempler på skræddersyede bibliotekstilbud kan være:

- Børnehavebiblioteker
- Understøtte museers formidling via it-baseret teknologi
- Kvalificering af erhvervsvirksomheders hjemmesider i forhold til deres personale
- Hjælp til foreninger i form af møderum, arrangementer, websites, kurser, netværksdannelse, udvikling af målrettet formidling til kontaktpersoner og medlemmer af foreningen

Personalet skal være veluddannet, professionelt, målrettet og være engageret i mødet med borgerne i alle de sammenhænge, hvor biblioteket indgår

Bibliotekspersonalet er institutionens forpost. De skal være i bevægelse i det fysiske rum og i det virtuelle rum. De skal ofte møde lokalsamfundets institutioner, foreninger og borgere i deres egne rum. Relationerne til brugerne bliver mere differentierede: fra fjernbetjening i forbindelse med netjenester og selvbetjening til konsultation, samarbejde, undervisning og vejledning i forbindelse med book en bibliotekar til direkte dialog med grupper af borgere og samarbejdspartnere uden for huset.

Personalet skal derfor besidde en vifte af faglige, kreative, formidlingsmæssige og menneskelige kompetencer, som kvalificerer dem til rollen som værter, inspirator, rundviser, foredragsholder, informationsrådgiver, pædagogisk vejleder og coach. De skal kunne aflæse behovet relateret til Silkeborg Kommune og andre samarbejdspartnere uden på forhånd at have defineret produktet. Personalet skal være i stand til at lege kreativt med nye muligheder og vurdere biblioteksrelevans og konsekvenser i forhold til kendte ydelser.

Biblioteket skal prioritere og udbygge bibliotekspersonalets faglighed, som en grundlæggende forudsætning for at bibliotekspolitikken kan omsættes i handlinger

Bibliotekets personale skal udbygge dets biblioteksfaglige viden på individuelle specialområder. Den biblioteksfaglige viden skal suppleres med både teori, metoder og viden om aktuelle tendenser og videnskabsteorier. Personalet skal have værktøjer til generering af ideer og projektstyring og kontinuerligt have øje for og kompetencer til strategisk og indholdsmæssig udvikling af biblioteksproduktet.

En række mere personlige kompetencer skal udbygges.

Handling:

- Der gennemføres et efteruddannelsesprogram og skræddersys om nødvendigt lokale kurser der underbygger de nye kompetencer
- Ved medarbejdersamtalen aftales individuelle uddannelsesforløb

Bibliotekets organisation skal være i stand til, at gennemføre bibliotekspolitikken og løfte de aktuelle udfordringer mellem bibliotekslovgivning og Silkeborg Kommunes udviklingsstrategier

Organisationsudviklingen skal muliggøre den forskydning fra drift til brugerreven udvikling, som bibliotekspolitikken er udtryk for.

Forslaget til bibliotekspolitik er ambitiøst. Det rummer en lang række elementer der kræver forhandling, nedbrydelse af traditionelle tænkemåder på mange niveauer og en omfattende efteruddannelse. Forslaget kan have karakter af et paradigmeskifte.

Handling:

Gennemførelse af politikken uden for bibliotekerne:

- Forhandlinger med det politiske niveau og kommunens direktør og afdelingschefer om bibliotekets roller og snitflader til andre områder
- Etablering af relationer til potentielle partnere og udvikling af fælles strategier
- Oprette kontakter til brugergrupper og etablering af ambassadørkorps

Gennemførelse af politikken i bibliotekerne:

- Planlægge indsatsområder, faser og udviklingsopgaver
- Motivation og uddannelse af personale i deres nye roller
- Prioriteringer mellem det stationære biblioteksarbejde, det virtuelle og det opsøgende

Evaluering:

- Evaluering baseret på videnskabelige følgeundersøgelser
- Brugernes evaluering
- Refleksion over mission og vision

BIBLIOTEK
POLITIK

Silkeborg Bibliotek 2007

FOR SILKEBORG KOMMUNE

BIBLIOTEKSPOLITIK
for Silkeborg Kommune